

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 Iž 030788 18 Iž
Sarajevo, 22.10.2018. godine

IZVORNIK

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću Apelacionog odijeljenja sastavljenom od sudija, Vesne Trifunović, kao predsjednika vijeća, Dinke Bešlagić-Čovrk i Srete Crnjak, kao članova vijeća, odlučujući o žalbi Saveza nezavisnih socijaldemokrata - SNSD sa sjedištem u Banja Luci, ul. Petra Kočića br. 5, izjavljenoj protiv odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, broj: 05-1-07-5-426/18 od 15.10.2018. godine, u nejavnoj sjednici održanoj dana 22.10.2018. godine, donio je

RJEŠENJE

Žalba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Odlukom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, broj i datum navedeni u uvodu, utvrđena je odgovornost političkog subjekta Savez nezavisnih socijaldemokrata – SNSD što je Milorad Dodik kandidat Saveza socijaldemokrata-SNSD za člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine, dana 04.10.2018. godine koristio jezik koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje, čime je prekršio pravila ponašanja u izbornoj kampanji iz člana 7.3 stav (1) tačka 7) Izbornog zakona BiH, zbog čega su na osnovu odredbe člana 6.7 tačka 1. i člana 19.9 stav (1) i (4) tačka j) Izbornog zakona izrečene novčane kazne i to:

Političkom subjektu SNSD u iznosu od 7.000,00 KM, i

Dodik Miloradu u iznosu od 5.000,00 KM.

Politički subjekt Savez nezavisnih socijaldemokrata-SNSD je blagovremeno uložio žalbu sa prijedlogom da Apelaciono odjeljenje Suda BiH

uvaži žalbu i ukine pobijanu Odluku Centralne izborne komisije, te vrati predmet na ponovno postupanje CIK-u BiH.

U žalbi ističe da Odluka CIK-a BiH ima niz formalnih nedostataka. Prije svega, u obrazloženju nije naznačeno ko je lice koje podnosi prigovor, jer je potpis na obrascu dostavljenom CIK-u BiH nečitak, iako je to obaveza podnosioca prigovora i jedan od bitnih elemenata za punovažnost prigovora. Dalje, CIK BiH u Odluci nije meritorno razmotrio prigovor i izjašnjenje SNSD-a, jer iz obrazloženja Odluke ne proizilazi koji je dio prigovora uzet u razmatranje. Postavlja se pitanje zašto se u ožalbenoj odluci izlazi izvan okvira predmeta prigovora. Nesporno je da je Aleksandar Radić, član SDS-a, uhapšen zbog sumnje da je krajem marta ispalio „zolju“ na poslovnu zgradu „Euroherca“ odnosno Koncerna „Agram“, a jedan od motiva je narušavanje bezbjednosti u Banjaluci da bi se MUP RS i vlast optužili da su nesposobni da štite narod i njegovu imovinu. Vrh SDS- prvenstveno Vukota Govedarica i Dragan Mektić nisu se ogradili od izvjesnog „Radića“ niti je on snosio bilo kakve stranačke kazne. Površnim postupanjem CIK-a i nepotrebnim rigoroznim kažnjavanjem SDNSD i Milorada Dodika, pokazuje se i neuvažavanje činjenica o ovom, nesumljivo terorističkom aktu i vezama počinioca koji vode do nekih čelnih ljudi SDS-a, a koje su nadležni organi MUP-a već iznijeli u javnost.

Postavljaju pitanje da li se CIK-ovom konstatacijom da „izjašnjenje Milorada Dodika kojim obrazlaže spornu izjavu ne može biti opravdanje i ne utiče na drugačiju ocjenu sporne izjave, imajući u vidu ratna dejstva na ovim prostorima u periodu 1992-1995 godine i osjetljivost ovog pitanja, zbog čega je CIK BiH ocijenila da je takva izjava bila u službi dizanja tenzija u narodu u izbornoj kampanji“ uopšte može obrazložiti kompleksnost ovog pitanja. Konačno, ukazuje da je izrečena novčana kazna od 7.000,00 KM, odnosno novčana kazna u iznosu od 5.000,00 KM, nije realno određena i nije u skladu sa odredbom člana 19.9 stav (1) Izbornog zakona BiH.

Dato je izjašnjenje na žalbu sa prijedlogom da se žalba odbije kao neosnovana. U izjašnjenju CIK BiH ukazuje da je podnosilac prigovora bio Koalicija za pobjedu, i to u potpisu Neđo Kapuran, lice koje je ovlašteno za zastupanje ove koalicije, a što je utvrđeno upoređivanjem potpisa, u tom smislu navod da prigovor nije potpisalo ovlašteno lice je neosnovan. Dalje, CIK BiH je u Odluci istakla član 7.3 stav (1) tačka (7) Izbornog zakona BiH kojim je utvrđena zabrana koja se odnosi na sve učesnike u izbornom procesu da se tokom izborne kampanje koriste jezikom koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje. U vezi sa sadržajem govora, navodi da je Milorad Dodik uporedio postupak ispaljivanja zolje u Banja Luci sa događajima iz ratnog perioda, što je svakako osjetljivo pitanje i poređenje u negativnom kontekstu. Dakle, izjava je data u periodu izborne kampanje, te je kao takva

služila podizanju tenzija u narodu u izbornoj kampanji, te takav govor nije u skladu sa Izbornim zakonom, pa dakle, njime nije dozvoljeno animirati birače sa ciljem davanja podrške na izborima. U vezi visine izrečene novčane kazne CIK BiH je uzeo u obzir težinu učinjene povrede i činjenicu da je SNSD povratnik u kršenju odredbe člana 7.3 stav (1) tačka 7. Izbornog zakona BiH.

Ispitujući pobijanu odluku u okviru žalbenih navoda vijeće Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine je zaključilo da žalba nije osnovana.

Naime, iz stava 1. Odluke CIK-a BiH proizilazi da je politički subjekt SNSD odgovoran jer je Milorad Dodik kandidat za člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine dana 04.10.2018. godine koristio jezik koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje iz člana 7.3 (1) 7) Izbornog zakona BiH, za koju povredu je u skladu sa članom 19.9 stav (1) tačka j) navedenog zakona izrekla novčanu kaznu političkom subjektu, te na osnovu istog člana stav (4) i kandidatu navedenog političkog subjekta Dodik Miloradu.

Prije svega, vijeće ocjenjuje da je prigovor CIK-u BiH podnijelo ovlašteno lice u ime Saveza za pobjedu, Neđo Kapuran, čiji potpis je identičan i na prijavi za podnošenje prigovora kao i na prijavi za ovjeru koalicije, utvrđeno upoređivanjem potpisa, a što proizilazi iz sadržaja spisa.

Iz sadržaja Odluke CIK-a BiH, ali i spisa, proizilazi da je na Web stranici RTRS-a dana 04.10.2018.godine objavljen članak, pod nazivom: „Dodik: Narod ne bira terorističko krilo SDS-a“, a da je Milorad Dodik izjavio novinarima u Vlasenici: “ Da će ljudi kojima je stalo do stabilnosti, mira i razvoja Srpske, na predstojećim izborima birati one koji su na vlasti, a ne, terorističko krilo SDS-a, koje ispaljuje „zolje“, po Banjaluci i Republici. Narod to vidi i oni kojima je stalo do stabilnosti Srpske nemaju koga drugog nego da na izborima biraju nas. To se kosi sa svim očekivanjima ovog naroda. To je radio Alija Izetbegović kada je pucao na svoj narod na pijaci Markale u Sarajevu, kao i na Tuzlanskoj kapiji. Isto SDS sada radi ovdje. Ako i hoće ovdje terorizam i da ima vođstvo u kome su SDS-ov Dragan Mektić i ostali, onda će glasati za njih. Mi ne snosimo odgovornost te vrste“.

Vijeće zaključuje da iz sadržaja predmetne izjave, proizilazi da je istom politički konkurent u Republici Srpskoj SDS od strane Dodik Milorada, označen kao neko ko koristeći oružje napada vlastiti narod, i to na identičan način kako je to rađeno za vrijeme oružanih sukoba, a po principu kako je to rađeno u Sarajevu od strane Alije Izetbegovića. Dakle, politički konkurent se označava prijetnjom po mir i sigurnost naroda i Republike Srpske i njenih institucija. Pri tome valja istaći da se u spornom tekstu nijegdje ne spominje Aleksandar Radić,

član SDS-a, koji je uhapšen zbog sumnje da je krajem marta ispalio „zolja“ na poslovnu zgradu „Euroherca“ odnosno Koncerna „Agram“, i koji je njegov motiv bio da to uradi, pa se u tom kontekstu izjava i ne može posmatrati. Suprotno od toga, izjavom se SDS označava kao predvodnikom izdaje vlastitog naroda, stvarajući impresiju u javnosti da se udružuju sa protivnom stranom iz rata koristeći oružje u napadu na vlastiti narod. Takav jezik sam po sebi je nedozvoljen u smislu člana 7.3 (1) 7) Izbornog zakona BiH.

Pri tome treba imati u vidu da se istup desio jedan dan prije okončanja izborne kampanje i nastupa predizborne šutnje (u vrijeme kulminacije izborne kampanje i političkog predstavljanja/uvjeravanja građana u ispravnost ideja političkih stranaka), a ujedno iz sadržaja govora proizilazi da je negativno označena isključivo SDS stranka.

Međutim, članom 7.3 (1) citiranog zakona kandidatima i pristalicama političkih stranaka ... nije dozvoljeno pod tačkom 7) koristiti se jezikom koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje .

Dakle, nesporno je da je medijski istup na javnom radio-televizijskom servisu kandidata političkog subjekta za člana Predsjedništva BiH , usmjerena na upoznavanje birača i javnosti upotrebom jezika na nedozvoljen način, a govor prenosi jasan i neposredan rizik od podsticanja na mržnju, izazivanje straha i netoleranciju.

Stoga je ispravan zaključak CIK-a BiH da je ovakvom izjavom povrijeđena odredba člana 7.3(1) 7) Izbornog zakona BiH.

Konačno, pravilan je zaključak CIK-a BiH kojim je SNSD-u izrečena novčana kazna u visini od od 7.000,00 KM. Prilikom odmjeravanja visine novčane kazne pravilno je cijenjena težina predmetne povrede i činjenica da je SNSD povratnik u kršenju predmetne odredbe, s obzirom da je po odlukama CIK-a broj: 05-1-07-5-394/18 od 04.10.2018. godine i broj: 05-1-07-5-428/18 od 11.10.2018. godine već kažnjen za kršenje pravila ponašanja u izbornom procesu tokom izborne kampanje (što proizilazi iz stanja spisa).

Sobzirom na navedeno, po ocjeni ovog vijeća, pobijana odluka Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine je pravilna i zakonita, a žalba neosnovana pa je istu, primjenom odredbe člana 81. stav 1. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine (Sl. glasnik BiH br.19/02 do 74/10) valjalo odbiti.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
S U D I J A

Vesna Trifunović